

Sista ordet.

Den blå burkan reducerar Afghanistans kvinnor till en symbol för förtryck och instängdhet. Det är en bild vi ständigt matas med. En gestalt utan blick, utan tal, utan personlighet. Visst är detta den skrämmande vardagen för majoriteten av kvinnor i landet. Men under de blå burkorna döljer sig också något annat – kvinnor som tar plats, som vill delta i samhällslivet, som vill tjäna pengar och säga sin mening.

Jag minns fortfarande när de unga kvinnliga eleverna jag träffade på sjuksköterskeskolan i Lahman lyfte på sina burkor. Alla främmande män hade lämnat rummet. Vi var bara kvinnor kvar och de började titta mig i ögonen och tala med tydlig röst om sina framtidsplaner och drömmar. Jag kunde skymta jeans, spetsblusar och chicka väskor.

Jag träffar otroligt många modiga och starka kvinnor i Afghanistan. Barnmorskorna på hälsoklinikerna som trotsar talibaner för att kunna stötta födande mammor och deras barn. SAKs fysioterapeuter i Jalalabad som lindrar smärta och skapar en miljö där kvinnors kroppar blir både omhändertagna och synliggjorda. De kvinnliga journalisterna som mot familjens vilja presenterar nyheter i tv. De unga på sykursen i Samangan som på eget

initiativ lär sig läsa och skriva, eftersom de inte tillåts gå till byn intill där skolan finns.

Och så finns frontfigurerna. Människorättsaktivisten Sima Samar, sångerskan Aryana Saeed och parlamentsledamoten Shukria Barakshai. De rör sig mest i Kabul, där konventionerna har luckrats upp mer än på andra håll. Där har det internationella inflytandet från hemvändande afghaner påverkat normer och regler och högljudda organi-

» Tillsammans utgör dessa individer en kraft som långsamt öppnar upp livet för afghanska kvinnor.

sationer för en ständig kamp för att lyfta fram kvinnors rättigheter. De utmanar och tar den plats de har rätt till. De gör det med små eller stora medel, inom de möjligheter som ges. De utsätts för våld och hot, men väljer att fortsätta.

Tillsammans utgör dessa individer en kraft som långsamt öppnar upp livet för afghanska kvinnor. Självklart finns där också motståndet, och det försämrade säkerhetsläget innebär just nu att många kvinnors rörelsefrihet återigen kraftigt begränsas. Rädslan sprider sig och oron för att skadas och utsättas för övergrepp är stark. Att stänga in sig kan kännas som en väg till större trygghet för såväl män som kvinnor.

Men den kraft jag känner från de kvinnor jag möter i Afghanistan stärker min tilltro till att deras situation kommer att fortsätta förbättras. Något annat kommer de inte tillåta.

Anna-Karin Johansson

ANNA-KARIN JOHANSSON
GENERALSEKRETERARE, SAK

Läs Anna-Karins blogg på
annakarinhjohansson.wordpress.com